

BOUWSTENEN VOOR DE GROENVISIE EN GROENBEHEER NIEUWE PARK

BOUWSTENEN VOOR DE GROENVISIE EN GROENBEHEER NIEUWE PARK

(AANTREKKELIJK) GROEN DRAAGT BIJ AAN HET WELZIYN VAN MENS EN DIER

HET TOTALE GROENOPPERVALK NEEMT AF

MONUMENTALE BOMEN VERDWIJNEN

KWALITEIT VAN HET GROEN WORDT DUS DES TE BELANGRIJKER

HOE WILLEN WE DAT ONZE WIJK ER UIT ZIET / GAAT ZIEN?

OP WELKE WIJZE KUNNEN WE DIT WAARBORGEN?

WERKGROEP GROEN VAN WIJKTEAM NIEUWE PARK – SEPTEMBER 2009

BOUWSTENEN VOOR DE GROENVISIE EN GROENBEHEER NIEUWE PARK

Inleiding

Aanleiding:

- Achteruitgang groen in de wijk (totale groenoppervlak neemt sterk af, evenals het aandeel volwassen bomen)
- Diverse bouw- en infrastructuurprojecten bieden kansen (herinrichting, weloverwogen opzet en creëren betere groeiomstandigheden) en vormen bedreigingen (kap "een boom staat al snel in de weg"; werkzaamheden in de grond; grote ophoging; schade door werkzaamheden; toename verhard oppervlak / verstening)
- Voornemen gemeente tot groenvisie- en beheerplannen per wijk

Uitgangspunten:

- Groenstructuurplan 2007-2015
- Overig vastgesteld beleid (bijv. waterplan)
- Al het groen in beschouwing nemen, ongeacht beheerder/eigenaar
- Water wordt alleen in relatie met groen beoordeeld

Werkwijze:

- Vaststellen functies groen
- Indeling deelgebieden
- SWOT-analyse (= analyse van Sterke & Zwakte punten, Kansen & Bedreigingen)
- Opstellen streefbeeld per functie per deelgebied (nu alleen nog uitgewerkt voor Winterdijk en Park)

Functies Groen

- Ecologisch
- Cultuurhistorisch
- Esthetisch
- Gezondheid/ milieu
- Educatief
- Recreatief
- Technisch

Deelgebieden

1. Winterdijk
2. Van Bergen IJzendoornpark
3. Kattensingel
4. "Oerbosjes"

5. stationsgebied, waaronder de spoorstrook
6. Nieuwe Gouwe OZ
7. Crabethpark en Crabethstraat
8. Groenstroken bij scholen/instellingen en openbaar groen
9. Particuliere tuinen

Prioriteit

De Winterdijk heeft prioriteit in verband met de door de Bomenwacht negatief beoordeelde gezondheid van de bomen, waarbij voor vervanging en toename van de groeiruimte tot 40 m³ wordt bepleit. Dit zou bij het rioleringsproject ter hand kunnen worden genomen. Tevens prioriteit: plan voor vervanging van de gekapte boom en gerooide groen ter hoogte van Van Bergen IJzendoornpark 1 ivm de aanleg van een nieuwe vijverpartij, inrichting riooloverslag ter hoogte van VBPark nr. 17, herinrichting borders in het park en openbaar groen hoek Winterdijk/park/Van Strijenstraat omdat de beplanting bij het rioleringsproject grotendeels verloren is gegaan of vanwege de ophoging bomen toch opgetild moeten worden en dus beter kunnen worden geplaatst. Door de traag groeiende amberboom, die volgens de deskundigen ook nog eens niet goed is aangeslagen, op een minder beeldbepalende plek te zetten, kan hiervoor in de plaats bijvoorbeeld weer een flinke rode kastanje staan zoals vroeger. Deze stukken behoren allen tot het monument park. Tenslotte is een boom ernstig beschadigd bij het rioolproject langs de Winterdijk.

Advies naar particulieren hoe om te gaan met hun bomen bij grote ophoging, zoals bijv. ten gevolge van het rioleringsproject? Stimuleren van een groene inrichting (visueel, waterberging, stof opvang).

Voor 1 t/m 8 wordt de informatie aangereikt voor een SWOT-analyse. Graag zouden we zien dat 9, uitgewerkt door de professionals van de gemeente, terugkomt in de groenvisie en de juridische kaders voor groen. De wijk wil bijdragen aan het stimuleren van een groene invulling, waarbij mens, dier en plant goed gedijen en tevens waar mogelijk een bijdrage wordt geleverd aan waterberging/waterafvoer. De streefbeelden zijn voor 1 en 2 uitgewerkt en

als u dit een goede werkmethode vindt willen wij ook voor de andere gebieden een streefbeeld uitwerken in overleg met de gemeente.

Met de foto's proberen we weer te geven wat we mooi vinden, wat niet en waarom. Bomen zijn beeldbepalend. Een visie is nodig over welk beeld we nastreven, hoe we dit willen bereiken/behouden en bijvoorbeeld bomen die op de middellange termijn vervangen moeten worden kunnen vervangen qua timing en soort om het totaalbeeld zoveel mogelijk te behouden. Onderhoud en inrichting zijn belangrijk. Daar waar soort inrichting onderhoud bemoeilijkt, kijken of er alternatieve mogelijkheden zijn. Onderhoud(smateriaal) afstemmen op de kwetsbaarheid van het gebied en bloei en groei van planten, waarbij monumentale bomen prioriteit in zorg moeten krijgen om ze te kunnen behouden. In de wijk neemt de kwantiteit groen sterk af. Reden te meer om de kwaliteit te bevorderen en te waarborgen. Groen levert een belangrijke bijdrage aan het welzijn van mensen. Zeker ouderen en mensen met jonge kinderen zijn minder mobiel en moeten het dus van het groen in de nabije omgeving hebben. We hebben relatief veel ouderen in de wijk en de nieuwbouw zal tot een aanwas van jonge gezinnen leiden.

In onze reactie op het concept bestemmingsplan Nieuwe Park hebben wij gepleit om belangrijke groenzones te beschermen door een beperking in de bestemming.

1.A. SWOT-analyse Winterdijk en omgeving

Sterk (zie de foto's)

1. Prachtige bomenrij
2. Groen aan beide zijden van het water
3. Groene en blauwe karakter van de straat Oude slotenpatroon en verkaveling is een zichtbaar mooi samenspel van water en groen. Prachtige doorkijkjes.

Zwak (zie de foto's)

1. kale plekken in de berm

2. lage beschoeiing en steil talud waardoor grond wegloopt
3. smalle berm en dus weinig groeiruimte (samenhang met 2)
4. gezondheid bomen volgens rapport iov Cyclus

Bedreigingen

1. Aanpak Winterdijk bij rioleringsproject bedreigt de toch al niet sterke bomen;
2. Wisselingen in grondwaterpeil, mede tengevolge van bemaling;
3. Berm schraal door sportgrond, waardoor er grote kale plekken ontstaan. Volgens gemeentelijke normen heeft een ecologische berm minimaal 15 kruiden. Op de Winterdijk lukt dit nu niet, de beplanting slaat slecht aan. Overigens zijn er wel mooie gele lissen, rietsigaren en kattenstaarten langs de waterkant geplant. Deze moeten natuurlijk blijven, evenals het grote blad op de hoek bij het park.
4. Verstening overkant van de Winterdijk dreigt door bouwprojecten zoals Huize Winterdijk, Resion (nu een groengebied) en de schoollocaties op Winterdijk 14 en voorheen het Spectrum aan het VBpark.
5. Auto's die parkeren in de berm of uitwijken in de berm om een tegenligger te laten passeren (laatste pleit voor volledig eenrichtingsverkeer na vertrek Hoogvliet ook uit verkeerstechnische overwegingen).

Kansen

1. Nu de riolering opnieuw wordt gelegd en de Winterdijk volledig op de schop gaat de ruimte voor de bomen/wortelpartij vergroten zodat de bomen behouden kunnen blijven. Bij degenen die vervangen moeten worden voorkomen dat zij te weinig groei- wortelruimte hebben en/of natte voeten krijgen. Daarnaast is

- het belangrijk om de stammen vrij te houden van begroeiing ter voorkoming van ziektes en schimmels. Door parkeerfunctie naar de woningzijde te halen wordt het zicht op water en groen versterkt en rommelige indeling beperkt;
2. Zolang de grondwaterpeilverlaging nodig is de beplanting extra besproeien, zodat er niet onnodig veel doodgaat door de werkzaamheden de komende maanden. Uiteraard daarnaast de verlaging van het grondwaterpeil zo kort mogelijk laten duren;
 3. De harde sportgrond uit de berm vervangen door grond waar een bloemrijke berm tot bloei kan komen. Waar mogelijk de berm verbreden voor groeiruimte en in verband met een wandelpad;
 4. Bij bouwprojecten voorwaarden stellen dat vóór de rooilijn (nabij het water van de Winterdijk) geen parkeerplaatsen mogen komen, maar dat het een groenvulling krijgt (behoudt) passend bij de landelijke Winterdijk en ecologische berm, zodat de zichtlijnen vanaf de Winterdijk groen blijven (zie reactie op het bestemmingsplan);
 5. Groene daken voor o.a. de blokwoningen en nieuw te bebouwen woningen tegen het fijn stof en verrijking van de luchtkwaliteit (groene daken is ook algemeen punt voor de hele wijk);
 6. Vervangingsplan maken, zodat er geen gaten vallen in de bermen en in de bomen. Een monumentale boom vervangen voor een andere beeldbepalende en grote boom.
- Vervanging opbouwen door om en om kap of eerst nieuw opkweken en dan pas oud kappen. Het stadsbrede programma lijkt onvoldoende afgestemd op de bomen;
7. Meer maatwerk in het onderhoudsprogramma, zodat de juiste materialen, frequentie van snoeibeurten aangehouden worden. Ook maatwerk in het vrijhouden van stammen en wortelpartijen, zoals het klimopvrij houden van stammen en andere begroeiing ter voorkoming van schimmels en andere ziektes. Bij het maaien van de bermen rekening houden met de bloeitijd van de kruiden. Bermen van de Winterdijk pas ná de bloeiperiode maaien of zorgen voor twee bloeifases tussen de maaibeurten in;
 8. Bij het afgeven van vergunningen zoals voor onderhoud aan het leidingwerk eisen vastleggen over omgang met boomwortels en het groen en herstel van de beschadigde situatie;
 9. Omgeving Winterdijk: Bij herinrichting Winterdijk ook de border langs het grasveld bij de Roos van Dekemastraat opnieuw invullen en opnemen in het onderhoudsprogramma. Nu veel kale plekken en vooral verwilderde struiken en onkruid;
 10. Omgeving Winterdijk: Border op de hoek van de Ferdinand Huyckstraat en Majoor Fransstraat verbeteren, omdat de rozen daar onvoldoende lijken aan te slaan. Er zijn deels kale plekken. Met een kleine inspanning kan dat nog veel mooier worden, want de opzet is aantrekkelijk.

1.B. Streefbeeld Winterdijk

Het streefbeeld voor de Winterdijk is om daar een landschappelijke sfeer te scheppen (zie foto uit 1930, vergelijkbaar met de Bloemendaalseweg. De Winterdijk heeft de volgende functies:

	Functie	Streefbeeld
1	Cultuurhistorisch	historische ligging van dijk is door middel van groen lint herkenbaar in de wijk. Vergelijk de Bloemendaalseweg
2	Ecologisch	Winterdijk maakt deel uit van gesloten ecologisch netwerk

		binnen de gemeente, zie ook groenstructuurplan; voor het ecosysteem specifieke soorten komen voor (ringslangen en vleermuizen)
3	Esthetisch	passend in straatbeeld, groen lint niet onderbroken door bebouwing e.d.; bloemrijke bermen. Er ligt geen zwerfvuil in de bermen en het water
4	Milieu/gezondheid	welbevinden bewoners is hoog, doordat de woonomgeving groen en blauw is; bermen, oevers en het water zijn schoon
5	Waterbergend	door grote waterpartij ook een waterbergende functie
6	Recreatie	Groene zone aan beide zijden van het water. De groenstrook aan de straatzijde is toegankelijk voor wandelaars. Langs het water een wandelpad dat aansluit op de paden van het VBIJ. Het wandelpad hoort bij de beschreven groenwandeling in het Van Bergen IJzendoornpark
7	Educatief	Leerlingen van de scholen en bewoners weten door middel van informatiebordjes welke planten/dieren er voorkomen. Bij Winterdijk 14 aansluiting vinden in educatief opzicht door passende bouw (milieuvriendelijk/ecologisch), voorlichting. Misschien plek schooltuinen?
8	Technisch	versterking bodemstructuur en vastleggen oeverprofiel; er is evenwicht tussen de schaduwwerking van de bomen en de "gordijn"werking tegen inkijk van overburen

Streefbeeld geldt voor 2015. Wat is nu al gerealiseerd en wat niet? Momenteel zijn de cultuurhistorische waarden aanwezig, maar worden in hoge mate bedreigd door de bouwplannen, ophoging en rioleringswerkzaamheden.

De ecologische situatie is nog onvoldoende bekend.

Esthetisch: de bermen en de sloot zijn rommelig door geparkeerde auto's en zwerfvuil.

De berm/oever is toegankelijk, maar er kan niet langs worden gewandeld.

Educatief: er zijn nestkasten met een informatiebordje langs de Winterdijk

Technisch: de bomen geven onvoldoende steun aan het wegdek

EIND WINTERDIJK

Goed onderhouden heggen als afscheiding van de weg en ontnemen deels het zicht op blik, maar communicatie met de weg en terrein blijft mogelijk (sociale veiligheid)

(Sterk: heggen in strakke lijnen, goed onderhoud, beeld doortrekken in 'kunst')

De oerbosjes. Het laatste restant van de
eeuwenoude moerasbossen rond Gouda
moeten we koesteren.

(Sterk: natuurwaarde en uitstraling)

*Sterk: in kleur en weerspiegeling in het
water.*

Opkomende veenschollen
(bedreiging: veen wordt omhoog gedrukt)

Groene afscheiding langs stoep bij de
woningen door bewoners aangebracht.

WINTERDIJK

Landelijk Winterdijkfietspad, veel soorten
wilde bloemen de berm, al waren het

Bedreiging: schade door activiteiten

afgelopen jaar brandnetels dominant.
(Sterk: het landelijke beeld)

Kale plekken, door? Weinig variëteit in soort beplanting voor een ecologische berm.

Mooie doorkijkjes.

(Sterk: beeld nu; bedreiging: nieuwe bebouwing en ontbreken bescherming ecologische berm)

In de winter mooi beeld door combinatie water, groene kanten en hoge bomen. *(Sterk: beeld)*

Sterk: beeld. Bedreiging: weinig groeiruumte en afkalven berm door sterk talud naar onderwaterbeschoeiing. Kans: bij herinrichting groeiruumte vergroten.

Het groen en water trekken je blik naar de verte. Geeft gevoel van ruimte.
Bewonersinitiatief met de scholen met kerstbomenparade trekt blik hier naar toe.

*Kans: bereidheid van bewoners om mee te werken in aanpak openbaar gebied.
(hier: plantenactie berm Winterdijk in 2007. In 2009 herhaald in heringerichte berm)*

OMGEVING WINTERDIJK

Ook in de Majoor Fransstraat groene inrichting voortuinen met vaak heggen.

Invulling door bewoners van strook bij de huizen geeft de strokenbebouwing een heel fleurige uitstraling.

(Kans: bewonersinitiatief)

Blinde gevel "versieren" met groen. Groene daken idee (aanblik en milieuvriendelijk) uitwerken.

(Kans: bij het rioleringsproject ook iets doen met blinde gevels langs Winterdijk bijvoorbeeld)

Mooie aanleg qua kleur en begrenzing met heg (*Sterk: aantrekkelijk beeld en functioneel*). Bewonersinitiatief in samenwerking met beheer Openbare Ruimte.

Speelhuis gesponsord door BAM. Het hoekje had voor dit project een stenen invulling.

Kans: bewonersinitiatieven en samenwerking met o.a.

Gemeente en bedrijven

Boom qua omvang passend bij bebouwing. Invulling kale boomspiegel bewonersinitiatief uitgevoerd door school.

2.A. SWOT-analyse Van Bergen IJzendoornpark

Sterk (Zie foto's)

1. strakke borders met kleurschakeringen los van de bomen(deel Nieuwe Park)
2. monumentale bomen in het gazon grote variatie aan bomen, zie monumentenomschrijving en groenwandeling(deel Oude Park)
3. Landschappelijk karakter in het Oude Park
4. Strakke en synchrone Art Deco karakter in het Nieuwe Park;
5. Kleurige beplanting uitsluitend in de borders en langs de waterkant;
6. Mooie doorkijk in het park vanaf de wegen/open karakter;
7. Omgeving Park: Aantrekkelijke waterkant aan de Van Beverninghlaan door groeninvulling met grote vlakken dezelfde onderhoudsvriendelijke planten;
8. Omgeving Park: Karakteristieke bomenrij aan de Van Beverninghlaan aansluitend aan het VBIJ.

Zwak (Zie foto's)

1. Jarenlang terugkerend kroos in het water van het Nieuwe Park, waardoor de waterkwaliteit afneemt, vissen en andere dieren verdwijnen;
2. Rommelige inrichting bij het overslagstation van het riool. De stijl van inrichting van het park is niet terug te vinden;
3. Wegmeubilair langs de randen van het park is onkruidgevoelig en arbeidsintensief. Dagelijks is er schade door langsrijdende auto's;
4. Vervangen monumentale boom door kleine boom.
5. Groen rond Lombokterrein is sterk verwaarloosd.

Bedreiging

1. Ophoging VBIJ bedreigt de bomen. Veel bomen zijn de laatste jaren gekapt, mede als gevolg van de laatste ophoging;
2. Verlaging van het grondwaterpeil bedreigt de beplanting;
3. Hondenpoep;
4. Herplaatsen van dezelfde bomen in een rij in het Oude Park, waardoor de variatie in bomen en de landschappelijke stijl niet herkenbaar blijft op lange termijn en het doorkijken negatief wordt beïnvloed;
5. Herplaatsing van nieuwe bomen in de kruin van een monumentale boom. Dit kan wél goed zijn als dit een geplande vervanging is van een afgeschreven boom;
6. Herplaatsing van ongezonde boom;
7. Loslaten landschappelijke stijl door het plaatsen van bloemenperken om bomen heen in plaats van losse bomen in gras en losse bloemenperken conform de tot nu toe aangehouden landschappelijke stijl;
8. Zwerfvuil rondom de vuilnisbakken;
9. Rijden en fietsen over het gazon en fietsen over wandelpaden.
10. Gebruik grof onderhoudsmateriaal bij maaien waardoor bomen en gazon beschadigen.

Kansen

11. Monumentale bomen behouden, door onderhoud zoals goede snoeibeurtten;
12. Variatie aanbrengen/behouden in de nieuw te planten bomen. Hiervoor een vervangingsplan maken om kaalslag of achteruitgang in kwaliteit en variatie te voorkomen. Inspiratie is op te doen in het boekje van de groenwandeling van de Gemeente Gouda, waar vele soorten bomen, die oorspronkelijk in het park stonden staan beschreven;
13. Bij herplaatsing/vervanging in het Oude Park bomen her en der speels plaatsen,

in plaats van in een rij. Dit past wél in het Nieuwe Parkdeel met Art Deco-stijl;

14. Stammen vrij houden van begroeiing en bloemborders en bomen plaatsen in het gazon, conform de landschappelijke stijl en de Art Deco-stijl;

15. Borden bij bomenroute opknappen en uitbreiden naar Winterdijk, GMF-terrein;

16. Waterkwaliteit verbeteren, geen kroos;

17. Kleurrijke lage bloembedden naast grote en/of hoge groenpartijen behouden;

18. Om de recreatiefunctie verder vorm te geven kunnen er meer bankjes met bijbehorende afvalbakken + hondenpoepzakjes geplaatst worden;

19. Nu de riolering opnieuw wordt gelegd en het Van Bergen IJzendoornpark volledig op de schop gaat de randen van het park hoger en onkruidvrij maken, zodat auto's daardoor voorzichtiger rijden en er minder onderhoud nodig is aan het openbaar groen. Dat wil zeggen dat ander wegmeubilair (nu losse driehoekjes en losse tegels) moet worden gekozen als begrenzing;

20. Zolang de grondwaterpeilverlaging nodig is de beplanting extra besproeien, zodat er niet onnodig veel doodgaat door de werkzaamheden de komende maanden. Uiteraard daarnaast de verlaging van het grondwaterpeil zo kort mogelijk laten duren. Planten beschermen door zorgvuldig inkuilen waar mogelijk;

21. Doortrekken en aanbrengen heggen in de omgeving van het park, zoals die karakteristiek zijn voor de wijk Nieuwe Park als erfafscheiding of afscheiding van een speelplek e.d. Nabij de nieuw te bouwen woningen kunnen deze heggen zorgen voor éénduidigheid in de inrichting en een groene uitstraling;

22. Omgeving Park: De Van Beverninghlaan toevoegen aan het monument park omdat dit groen één geheel vormt met het VBIJ park;

23. Omgeving Park: Verbetering onderhoud;

24. Omgeving Park: Bewonersinitiatieven bevorderen. Zie stoeptegeltuintjes en lage invulling bomenspiegels in bijv. de Van Strijenstraat.

2.B. Streefbeeld Van Bergen IJzendoornpark

Het streefbeeld voor het Van Bergen IJzendoornpark is om daar een monumentaal park te behouden/scheppen met grote groen- en waterpartijen en lage bloembedden. De aanwezig educatieve route willen we onderhouden en promoten via bijv. groenwandelingen en het boekje 100 jaar Nieuwe Park. Het Park is in te delen in twee delen, waarvan deel 1 het Oude Park met de speeltuin en deel 2 het Nieuwe Park. Het oude Park heeft een landschappelijke stijl en het nieuwe Park heeft een strakke Art Deco-stijl. Deze stijlen zijn prachtig en worden gekoesterd door omwonenden en Gouwenaars. Het Van Bergen IJzendoornpark heeft de volgende functies:

	Functie	Beschrijving
1	Cultuurhistorisch	Het VBIJ is geregistreerd als monument, waarmee de cultuurhistorische waarde van het park erkend is
2	Ecologisch	Vogels zoals bonte specht en uilen voeden en schuilen in de bomen.
3	Esthetisch	Het VBIJpark heeft een zichtfunctie. Mensen genieten ervan om het park te zien. Het Park heeft een Engelse landschappelijke stijl.
4	Milieu/gezondheid	Welbevinden bewoners neemt toe naargelang de woonomgeving groener en blauwer is; graspartijen, bermen, oevers en het water zijn schoon

5	Waterberging	Door grote waterpartijen
6	Recreatie	Monumentaal stadspark met een speelfunctie voor kleine kinderen, mede door de speeltuin, ruimte voor lunchende werknemers en ruimte om te recreëren.
7	Technisch	De hoogte van de grond van het VBIJ is zódanig ten opzichte van het water dat bomen langer kunnen doorontwikkelen

Streefbeeld geldt voor 2015.

VAN BERGEN IJZENDOORNPARK

Kroos in de sloot gaat ten koste van effect van waterspiegeling, verjaagt watervogels.
(bedreiging: kroos)

Gras over de paden verstoort het beeld van de strakke opbouw van het nieuwe park.
Beïnvloedt negatief recreatief gebruik bovendien. (zwakte: onderhoud)

Nieuwe boom geplant in kruin van bestaande boom. Bewust geplande vervanging? Of onbewust foute plek.
(bedreiging: ontbreken visie)

In het landschappelijk beeld past niet een rijtje van dezelfde bomen. Tast bovendien bij groei doorkijk aan.
(bedreiging: ontbreken visie op vervanging gekapte bomen in soort en locatie)

Gras tiert welig langs rand; straatmeubilair (driehoekjes en tegels) worden er dagelijks uitgereden)

(zwakte: gekozen bescherming gazon niet functioneel en onderhoudsgevoelig)

Zieke bomen tijdig signaleren en vervanging starten zodat beeld zoveel mogelijk blijft

Vervanging groeit voor oude bomen.
(sterk: planning)

Natte voeten.
(bedreiging: grondwaterstand, weglopen water; kans: bij rioolproject drainage aan te brengen zonder rot te veroorzaken, zoals hieronder in het oude park gebeurt)

Gaten in asfaltpadjes en negatief voor gebruikers (rollators), maar ook ondergrond voor onkruid. Verstoot strakke beeld van Nieuwe Park deel.
(Zwak: onderhoud)

Bedreiging: verloren gaan van volwassen groen in de wijk door bouwprojecten. Zo zijn gezonde bomen gekapt bij GMF en Gouwestein (waardoor de groene ring rond het Van Bergen IJzendoornpark grotendeels verloren is gegaan) en ook bij Het Segment en Gouwezicht.

Onaantrekkelijke inrichting rond nieuwe rioolputten
(Bedreiging: ontbreken groenvisie bij uitvoering. Zwak: rommelige invulling)

Schade aan bomen bij maaien

(bedreiging: verkeerd onderhoudsmateriaal)

Prachtige bomen, maar bloemperkje (al zijn ze goed onderhouden) in de boomspiegels passen niet in landschappelijk beeld. Bomen moeten in het gazon staan.

(zwak: visie ontbreekt, sterk: onderhoud, bedreiging hier: gazon staat voor een groot deel van het jaar onder water)

Boompje voor een boom
(bedreiging: eer gekapte boom dezelfde uitstraling heeft als vervanging zijn we vele jaren verder; beeldbepalende karakter niet in grootte bij herplant terug te zien)

Zieke bomen, in dit geval start bloederziekte kastanje) leidt tot kap. Vervanging (boompje links op volgende foto) door trage groeier betekent dat groene uitstraling op een beeldbepalende plek lang verloren zal zijn.
(bedreiging: ontbreken visie)

Opbouw in kleuren hier heel mooi. Donkerrode schakeringen, bomen in het gazon. *(Sterk: beeldkwaliteit kleurenopbouw en onderhoud bloemperk)*

Sterk: beeld in kleur en opbouw

Allemaal mooi: de combinatie van groenschakeringen met water. Bomen direct in het gazon. Lang bloeiend rozenperk *sterk*.

Prachtig entree met in een kleur ingerichte volle berm. Grote groep klimhortensia's en treurwilgen draaien mee met de ronding van de weg en de vijver.
(*Sterk: vormgeving en onderhoud*)

Park blijft ook in de winter mooi. (*Sterk*)

Boom gekapt, groen gerooid voor aanleg waterpartij. Nodig visie hoe in dit deel van het monument park de boom en groenstrook vervangen moet worden.

VAN BEVERNINGHLAAN / PIERSONWEG / VAN SWIETENSTRAAT

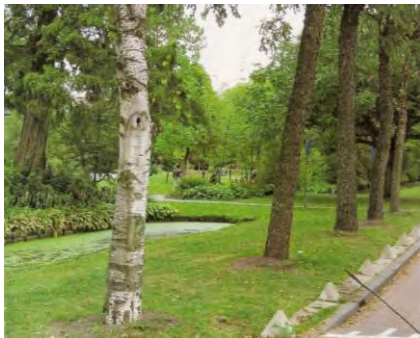

*Zwak: Kale plek in de berm.
voorkomen met aanleg/onderhoud?*

Te

Sterk: schakeringen groen en water

Groen loopt over in het monument van Bergen IJzendoornpark. Logisch om deel uit te laten maken van het groene monument.
(Kans: bescherming; gaat gebeuren!)

Bomen passen qua grootte bij de straat. Zijn aan de straatzijde beschermd. Heggen als erfafscheiding, die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de straat.

(Sterk: beeld)

Sterk: groene heggen als erfafscheiding

Sterk: doorkijk door het park naar mooie Van Beverninghlaan. Ook in de winter mooi

3. SWOT-analyse Kattensingel

Sterk (zie de foto's)

1. Prachtige bomenrij langs het water;
2. Mooie stoeptegeltuintjes door bewonersinitiatieven.

Zwak (zie de foto's)

1. Beplanting helt over de stoep, prikt en oogt rommelig;

2. Boomspiegels zijn kaal of kalend.

Bedreiging (zie de foto's)

1. Het onderhoud laat te wensen over. Hoogstaand onkruid, wildgroei van onkruid rond lantaarnpalen en groenafvalcontainers;

2. Door kalende boomspiegels oogt het groen schraal.

Kansen (zie de foto's)

1. Kattensingel opfleuren met goed gevulde bloembakken (voor de zichtbaarheid de bakken volgende jaren wat lager laten hangen);
2. Stimuleren bewonersinitiatieven;
3. Verbeteren onderhoud openbaar gebied door onkruid te verwijderen rondom lantaarnpalen, langs de waterkant en bij groenafvalcontainers;
4. Invullen boomspiegels met laag onderhoudsarm groen, eventueel het aanplanten met behulp van bewonersinitiatieven;
5. Behoud, terugplaatsen, vervangen grote beeldbepalende bomen langs het water. Mede omdat de groene invulling langzaam rijden bevordert;
6. Herinrichting kademuur om groeiruimtes te verbeteren en boomspiegels beter in te richten.
7. Containers uit het beeld halen door ondergrondse opslag. Verbeterd

KATTENSINGEL

Onkruid rond obstakels, moeilijk in onderhoud, hoe te voorkomen? Obstakel op zichzelf lelijk en in het zicht naar het water (ondergronds!?).

(bedreiging soort inrichting/ straatmeubilair)

Kale boomspiegel. Vaak veel zwerfvuil omheen.

Wederom onkruid langs waterkant. Moeilijk in onderhoud door parkeerplekken hier.

Groen te veel over het voetpad.

Nog meer wildernis over stoep. Zicht op het water weg, terwijl dat een pluswaarde is van de singel.

Hoek bij Drie Notenboomen heeft kale plekken en is wat rommelig. Kan beter. (zwak: inrichting)

Aantrekkelijk groen en niet in de weg.

Leuke voorgeveltuin met lang bloeiende planten met weinig afval.

(Kans, bewonersinitiatief)

Bomenrij aantrekkelijk, draagt bovendien bij aan beslotenheid weg in het kader van 30 km zone. Zicht op water blijft behouden.

Plantenbakken dragen positief bij

door hun kleur, maar zijn onderhoudsintensief en hingen erg hoog (door dikke lantaarnpalen t.o.v. palen binnenstad waardoor positieve beleving beperkter was). Niet mooi in de winterperiode.

(Kans: bloembakken, zwak: arbeidsintensief)

Dezelfde bomenrij gezien vanaf het water.

VAN STRIJENSTRAAT

Onkruid door gaten in het wegdek en groen. In de bermkant woekert onkruid, ontnemt zicht op water. Vanwege privacy echter hoger groen wenselijk voor bewoners. (Zwak: onderhoud)

Woekerend onkruid langs de gevel

Onderhoud door wie? Te voorkomen door?

Boomspiegel vol onkruid doet afbreuk aan leuk boompje

Aantrekkelijke voorgevel met stoeptegeltuin

4. SWOT-analyse Oerbosjes en omgeving

Sterk

1. Oerbosjes zijn een groene parel in onze wijk met beschermde flora en fauna Prachtige wandel/fietspad door groen en langs het spoor;
2. Omgeving Oerbosjes: mooi groen wandelpad met bomen in heggen op de H.J. Nederhorststraat. Auto's worden deels aan het zicht onttrokken dankzij de heggen waardoor groene uitstraling de boventoon voert;

3. Omgeving: grote bomen tegenover het BAM-gebouw.

Zwak (zie de foto's)

1. Te weinig parkeerplekken nabij de school en aan het einde van de Winterdijk, waardoor er in het groen/de berm geparkeerd wordt en de berm beschadigt;
2. Door bouwactiviteiten achter de Gereformeerde Gemeente Kerk zijn veenschollen ontstaan tussen de Oerbosjes en Nieuwe Parkerf.

Bedreiging (zie de foto's)

1. Door het aanleggen van de weg en bouwactiviteiten dreigt er steeds meer groen uit dit gebied te verdwijnen;
2. Groen- en waterzones worden onderbroken door bouwactiviteiten.

Kansen

1. Aanleggen parkeerstrook nabij de Goudse Waarden, afgezet met groene heg, waardoor er meer parkeerruimte komt ten goede van het laatste deel van de Winterdijk, maar het zicht wel rustig en groen blijft (NB: niet besproken of afgestemd met omwonenden!);
2. Bij bouwplannen strijden voor behoud Oerbosjes en groene omgeving daarvan. Educatieve kant uitbouwen (fluisterbootjes, informatieborden/centrum, groene waterspeelplek in nabijheid creëren);
3. Groene wandelpad op de N.J. Nederhorststraat bij de BAM met heggen en bomen daarin doortrekken naar de nieuwe Hoogvliet;
4. Natuurbruggen maken om de ecologische verbindingen te behouden;
5. Educatief en recreatief centrum maken op of bij Winterdijk 14 met

behulp van subsidie voor waterprojecten à la Neeltje Jans.

5. SWOT-analyse stationsgebied

Sterk (zie de foto's)

1. Prachtige groene toegang vanaf de Leeuwenpoort naar het stationsgebied met grote monumentale boom in het gazon;
2. Mooie grote vlakken van één soort beplanting nabij de Leeuwenpoort;
3. Mooie bomen langs de looproute tussen station en binnenstad;
4. Prachtige grote bomen bij Spoorkerk en op het Stationsplein en de meer dan een eeuwoude bomen in de fietsenstalling.

Zwak (zie de foto's)

1. Groeninvulling in de bakken op het Stationsplein is onvoldoende (kale plekken, heide snel dood en het totaalbeeld niet aantrekkelijk) en floreert niet;
2. Berm tussen Leeuwenpoort en station vertoont grote kale vlakken.
3. Het talud naar de Spoorlijn kan aantrekkelijker worden ingericht.
4. Openbaar groen nabij elektriciteitskast tussen oprit parkeerterreinen kan aantrekkelijker worden ingericht. Nu deels kaal en verwilderd.

Bedreiging (zie foto's)

1. Door het weghalen van de klimopbegroeiing tegen de stammen van een bomenrij vlakbij de Leeuwenpoort een doodse uitstraling; ??? zie *Kansen punt 2 hieronder*
2. Bomen in het stationsgebied worden bedreigd door bouwplannen en fietsenstalling;

3. Groene uitstraling is sterk negatief beïnvloed door uitbreiding fietsenstalling rond bomen op gazon.

4. Tegen de bomen geparkeerde fietsen kunnen bomen bij station beschadigen.

Kansen

1. Nieuwe fietsparkeerplekken creëren door groene heggen om fietsstallingen heen, zoals in de gemeente Veere aan de rand van de binnenstad, van bovenaf ziet dat eruit als open doolhof. Vanaf straatzijde geeft het een rustig en groen beeld en het is niet duur;
2. Vanaf nu geen klimop of begroeiing tegen bomen laten opgroeien. Eerder ingrijpen met onderhoud; *weerspreekt dit niet Bedreigingen punt 1?*
3. Bloembakken opnieuw invullen, kan via een bewonersinitiatief mogelijk in samenwerking met bewoners en de scholen gebeuren;
4. Nabij Leeuwenpoort kale plekken invullen met nieuw groen dat onderhoudsarm is;
5. Prachtige bestaande bomen (zie sterk) behouden ondanks bouwplannen!

STATIONSGBIED

Lang gewacht met afremmen klimop. Shade en doodse indruk. Ontneemt zicht op sloot, maar is prima doordat de sloot vanwege zijn bruine kleur een vervuilde indruk geeft.

(bedreiging/zwak: onderhoud bomen en “vieze” sloot, sterk: onderhoud variatie in het plantsoen)

Kale rand in de berm. Mede een gevolg van uitwijkend verkeer.

(zwak: inrichting, bedreiging: verkeer)

Kale rand. Elektriciteit kast (met vaak graffiti) trekt door kleur en omvang aandacht van groen weg. *(zwak: kale berm en plek/kleur straatmeubilair)*

Afwisselende beplanting. Er moet zicht zijn vanaf voetpad naar de weg (sociale veiligheid). Maar zicht op auto's door bijvoorbeeld haag mag juist worden weggenomen. *(Sterk: variatie, zwak: opbouw in hoogte)*

Mooie bomen. Door tegenaan geplaatste fietsen kan schade ontstaan. *(sterk: bomen, bedreiging: ontbreken bescherming)*

Plantenbakken kunnen positief bijdragen aan uitstraling gebied. Door verkeerde invulling met veel gaten en deels dode planten en onkruid *(onderhoud)* worden het afvalbakken.

(kans: binnen stenen massa kleur toevoegen aan gebied met plantenbak,, zwak: invulling, bedreiging: door slechte invulling/onderhoud averechts effect op uitstraling omgeving)

Mooi nieuw opgevulde berm zonder kale plekken. *(Sterk: onderhoud berm)*

Aantrekkelijk groen naast oprit Spoortunnel, variatie en maandenlang bloeiend rozenperk. *(sterk: opbouw en op moment foto onderhoud)*

Mooie bomen voor de kerk. Autoblik valt hierdoor weg. *(sterk: volwassen bomen)*

(Sterk: goed onderhoud rond de kerk)

Situatie voor aanleg fietsenstalling rond meer dan een eeuw oude bomen. Groene beeld verdwenen. Misschien deels te compenseren met haag rond stalling bijvoorbeeld?

(Zwak/bedreiging: te weinig aandacht voor visuele aspect bij oplossen fietsrekken tekort, ook bij nieuw bouwplan direct voor het station.

Groen rond molen behouden op verzoek wijkteam

Zwak: inmiddels aftakelende molen)

6. SWOT-analyse Nieuwe Gouwe OZ (groene hoofdstructuur)

Sterk (zie de foto's)

1. Prachtige beeldbepalende grote bomen langs de NGOZ;
2. Mooie bomenrij aan de andere kant van het water langs de Kanaalstraat.

Zwak (zie de foto's)

1. Wildgroei in het water van de Kanaalstraat;

Bedreiging (zie de foto's)

1. Door natte voeten dreigen bomen aan de NGOZ te verdwijnen;
2. Door bouwplannen kunnen mogelijk ook bomen aan de Kanaalstraat verdwijnen.
3. Door ziekte mede ten gevolge van slechte groeiomstandigheden als natte voeten en begroeiing om stammen zijn er bomen gekapt (bij bedrijfsterrein) en worden er nog meer bomen gekapt (ter hoogte van Goudse Waarden) waardoor het beeld ernstig wordt aangetast.

Kansen

1. Bomen NGOZ behouden, herplaatsen, vervangen, zodat de zichtlijn met grote bomen bij binnenkomst in Gouda behouden blijft. Waar mogelijk stapsgewijs vervangen en groeiomstandigheden verbeteren, incl. onderhoud;
2. Sloot langs de Kanaalstraat dreggen/schoonmaken.

NIEUWE GOUWE O.Z.

Sterk: doorkijk

Voor en na de kap.

Zwak: drap op sloot tussen Nieuwe Gouwe O.Z. en Kanaalstraat .

Veel stormschade aan deze bomen. Is een kapvergunning voor verleend.

Sterk: beeld, doorkijk naar torentjes binnenstad langs een groene lijn en sloot.

Sterk: de hoge bomen met doorkijkjes en sloten aan de zijde van de wijk en het zicht op het water langs de Gouwe. Bedreiging: kap bomen vanwege ziekte en leeftijd (kap is al gestart) . Kansen: visie welke bomen gedijen hier goed; vervanging plannen zodat geen kaalslag ontstaat en zorgen voor groeiplaatsverbetering; aanleg pad langs de Gouwe om recreatieve karakter uit te bouwen (ook voor watersport gasten bij aanlegplaatsen verderop). Zwak: bermen bevatten weinig soorten kruiden.

7. SWOT-analyse Crabethpark/Crabethstraat/Van Swietenstraat

Sterk (zie de foto's)

1. Crabethpark mooi aangelegd en mooi onderhouden;
2. Groene afscheidingen in plaats van hekken;
3. Bomen op de Crabeth- en van Swietenstraat zijn mooi

Zwak (zie de foto's)

1. Onderhoud van bomen.

Bedreiging

1. Schade aan bomen door blootliggende wortels, zonder bescherming;
2. Schade aan bomen door te grote ophoging in één keer (nu ernstig verzakt).

Kansen

1. Geleidelijke ophoging, waardoor de bomen/wortelpartijen behouden blijven. Soort bijhouden van terpen zoals ook met nieuwe aanplant in het park gebeurt;
2. Sfeer van het Crabethpark doortrekken naar het stationsgebied bij de herinvulling van de fietsenparkeerplaatsen.

CRABETHSTRAAT / CRABETHPARK

Wortels gaan bloot liggen door ernstige verzakking. Bij grote ophoging kans dat boom het niet redt. Daarnaast schade door verkeer?

Te voorkomen door bescherming rond boomspiegel.

(bedreiging: verzakking, inrichting/locatie)

Prachtige bomen. Begeleiden je blik door de straat en toch zicht op de panden. *(Sterk)*

Mooi aangelegd plantsoen. Aantrekkelijk door vormgeving, beslotenheid door groene heggen zonder zicht op omgeving te verliezen en variatie in grote bomen. Meubilair (m.u.v. prullenbak) en speelmateriaal/kunst in dezelfde glooiende vormen en passend in kleur. Goed onderhouden.

(Sterk in vormgeving en onderhoud, Kans: samenwerking bewoners, gemeente en bedrijf (hier de Goudse) voor plan en realisatie)

8. SWOT-analyse Groenstroken bij scholen, instellingen en openbaar groen

Sterk (zie de foto's)

1. Mooie groene zone op het scholenterrein nabij het Park;

Zwak (zie de foto's)

1. Onderhoud met groot materieel heeft schade toegebracht aan het openbaar groen;
2. Gras groeit over de paden heen;
3. Door hoeveelheid verkeer veel schade aan het wegmeubilair, dat het park scheidt van de weg;

Bedreiging (zie de foto's)

1. Hoge grondwaterstand en zakkende veenbodem bedreigen de bomen in het openbaar groen;
2. Zwaar verkeer langs het park bevordert het zakken en vermindert de "groenbeleving" van het park;

Kansen (zie de foto's)

1. Drainage, geleidelijke ophoging;
2. Minder zwaar verkeer;
3. Goede waterberging creëren;
4. Nieuw rioolsysteem met voldoende pompcapaciteit;
5. Verdwenen bomen en groenstroken o.a. op de scholenterreinen en Gouwestein terugbrengen;
6. Bij herinrichting park het park goed en sterk afgrenzen van de weg, zodat ook de afscheiding verkeersafremmend werkt;
7. Onderhoud van het openbaar groen met passend materieel uitvoeren en schade voorkomen. Met uitvoerders aansprakelijk stellen voor toegebrachte schade aan groen.

9. SWOT-analyse Particuliere tuinen

Deze aanzet tot een Groenvisie groenbeheerplan voor Nieuwe Park is opgesteld door de werkgroep groen (coördinator Anke Meerdering en Geri van Ittersum) met bijdragen van de werkgroep Winterdijk (Pieter Verhage, Manon Vonk, Trudy Galama en Fenna ter Haar, Lydia van der Worp), Lies Elte (correctie), het wijkteam (Wilma Neefjes) en Douwe van der Heij, vrijwilliger bij de Bomenstichting. Voorafgaande aan dit stuk hebben gesprekken plaatsgevonden met Marianne Driehuis, Sanne Reijs, Peter Koedood en Paul Uijlenberg van de Gemeente Gouda; Theo Verdoold van Cyclus NV en dhr. Koppelaar van de Bomenwacht. De wens tot een visie bestaat al lange tijd en is na een eerste gesprek met de Gemeente aangehouden tot de vaststelling van de Groenstructuurvisie om daarna pas een verdiepingsstap te doen. Vanwege het rioleringsproject en de aangekondigde vervanging van bomen langs de Winterdijk is de draad weer opgepakt. Eind september 2009 is het stuk met de Gemeente besproken en tijdens een wandeling door de wijk toegelicht. De Gemeente werkt aan een reactie.

Dit stuk is deels bijgewerkt in februari 2010. Een aantal punten zijn sinds september 2009 uitgevoerd.

